

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMO IŠVADA

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 5 str. 1 d., 6 str. 1 d., Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, kuri yra patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, 2020 m. Elektrėnų sav. Vievio meno mokykloje buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

Korupcija – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant nurodytas veikas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė – prielaida, kad tam tikri įstaigos veiklą veikiančys išoriniai ir/ar vidiniai ir/ar individualūs rizikos veiksniai sudarys galimybes atsirasti korupcijai.

Korupcijos rizikos veiksniai – sąlygos, įvykiai ir aplinkybės, galinčios sudaryti prielaidas korupcijai.

Įgalioti subjektai – įstaigų vadovai, struktūriniai padaliniai arba asmenys, valstybės ar savivaldybės įstaigos vadovo įgalioti vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą atliko darbuotoja atsakinga už antikorupciją Indrė Kuizinienė.

Vertinant Elektrėnų sav. Vievio meno mokyklos veiklos sričių atitiktį, buvo atsižvelgta į Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 4 d. nustatytiems kriterijams dėl korupcijos pasireiškimo galimybės:

1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika. Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla šio kriterijaus neatitinka, nes per 2020 metus nebuvo užfiksuota Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 2 str. 2 d. nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar kitų panašių veikų, pagal kurias būtų galima taikyti drausminę/administracinę atsakomybę.
2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas. Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla šio kriterijaus neatitinka, nes Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla nėra įgaliota vykdyti kontrolės ir priežiūros funkcijų.
3. Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti. Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla šio kriterijaus neatitinka, nes Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla neatlieka viešojo administravimo funkcijų ir joje valstybės tarnautojai nedirba.

Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla pažymi, jog nepaisant to, tiek direktoriaus, tiek pavaduotojų teisės, pareigos bei atsakomybės ribos yra parašytos ir nustatytos jų pareiginiuose nuostatuose.

4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu. Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla šio kriterijaus neatitinka, nes Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla

neišduoda jokių leidimų, nuolaidų, lengvatų ir jos veikla nėra susijusi su kitokių papildomų teisių suteikimu ir/ar apribojimų nustatymu.

5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo. Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla šio kriterijaus neatitinka, nes Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla savo sprendimus derina su steigėju – Elektrėnų savivaldybe. Tačiau, nepaisant to, nurodome, jog:

5.1. Viešųjų pirkimų vykdymas. Viešųjų pirkimų organizavimas, vykdymas bei viešojo pirkimo – pardavimo sutarčių sudarymas gali būti priskiriamas prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Nepaisant to, Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla turi įgaliojimus savarankiškai priimti sprendimus dėl viešųjų pirkimų vykdymo ir vykdyti viešuosius pirkimus dėl reikiamų prekių, darbų ir/ar paslaugų įsigijimo. Viešieji pirkimai vykdomi pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir Elektrėnų sav. Vievio meno mokyklos direktoriaus patvirtintą viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą. Viešieji pirkimai vykdyti skaidriai. Jokie pirkimo dalyviai nedarė jokios įtakos Elektrėnų sav. Vievio meno mokyklos pirkimų organizatoriui dėl galimai jiems palankių sprendimų priėmimo, viešųjų pirkimų organizatorius yra deklaravęs viešus ir privačius interesus. Pirkimo organizatorius užpildė visus viešųjų pirkimų vykdymą/įvykdymą patvirtinančius dokumentus ir pateikė šią informaciją Elektrėnų sav. Vievio meno mokyklos direktoriui.

5.2. Darbuotojų priėmimas. Darbuotojų priėmimas gali būti priskiriamas prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 32-34 str., 42, 43 str. nurodoma, kad Darbdavys užtikrina, kad darbuotojui būtų leidžiama dirbti tik pasirašius su juo darbo sutartį ir įteikus jam antrą sutarties egzempliorių. Už tinkamą darbo sutarties sudarymą atsako darbdavys. Direktorius pareigybes aprašymo 8.4. punkte ir Mokyklos nuostatų 30.4 punkte nurodoma, kad direktorius teisės aktu nustatyta tvarka priima į darbą ir atleidžia direktoriaus pavduotojus, mokytojus, kitus ugdymo procese dalyvaujančius asmenis, aptarnaujantį personalą, tvirtina jų pareigybių aprašymus.

Lietuvos Respublikos darbo kodekso 41 str. 3 d. nuostatomis į mokyklą darbuotojai gali būti priimami konkurso būdu. Konkurso skelbimo į laisvą mokytojo darbo vietą reikalavimai išdėstyti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 15 d. įsakyme Nr. V-1680 „Dėl mokytojų priėmimo ir atleidimo iš darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Informacija apie laisvas darbo vietas skelbiama mokyklos internetinėje svetainėje bei Užimtumo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Pokalbyje laisvai mokytojo darbo vietai užimti dalyvauja ne daugiau kaip 3 (trys) Mokyklos tarybos bei Darbo tarybos atstovai stebėtojo teisėmis. Direktorius mokytoją į darbą priima pasikalbėjęs su visais pretendентаis į laisvą mokytojo pareigybę, išklauses stebėtojų nuomonę.

Direktorius pareigybes aprašymo 8.4. punkte ir Mokyklos nuostatų 30.4 punkte nurodoma, kad direktorius tvirtina darbuotojų pareigybių aprašymus. Darbuotojų pareigybių aprašymai patvirtinti mokyklos direktoriaus 2017 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. V1-56, 2020 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. V1-29 bei 2020 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V1-117.

Pareigybes aprašymuose išdėstytos darbuotojų pareigos, teisės ir atsakomybė. Darbuotojai su jais supažindinami pasirašytinai.

6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija. Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla šio kriterijaus neatitinka, nes Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla savo veikloje nenaudoja valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančią informaciją.

7. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų. Elektrėnų sav. Vievio meno mokykla šio kriterijaus neatitinka, nes Elektrėnų sav. Vievio meno mokykloje Specialiųjų tyrimų tarnyba neatliko jokios korupcijos rizikos analizės ir vadovas nėra ir nebuvo gavęs jokios išvados dėl korupcijos rizikos analizės.

Apibendrinant tai, kas aukščiau išdėstyta, darytina išvada, jog Elektrėnų sav. Vievio meno mokykloje korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža.

Įvertinus Elektrėnų sav. Vievio meno mokyklos didžiausios rizikos sritis, kuriose korupcijos pasireiškimo tikimybė galimai gali būti didelė, t.y. darbuotojų priėmimą ir viešųjų pirkimų vykdymą, darytina išvada, jog šiose srityse korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža. Nurodytina, jog šios abi veiklos sritys yra reglamentuotos teisės aktais, t.y. Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, bei vidiniais Elektrėnų sav. Vievio meno mokyklos direktoriaus priimtais įsakymais bei patvirtintomis tvarkomis, įskaitant, bet neapsiribojant, viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą, darbo apmokėjimo sistemą, darbuotojų pareigybių aprašymais, kuriuose nustatyta darbuotojų atsakomybė bei jų atskaitingumas. Atlikto vertinimo metu neatitikčių teisės aktams nenustatyta, t.y. tiek darbuotojų priėmimas, tiek viešųjų pirkimų vykdymas buvo atliekamas atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus bei užtikrinant skaidrumo principą.